

Głos Wąbrzeski

BEZPARTYJNE POLSKO-KATOLICKIE PISMO LUDOWE.

Przedpłata: W eksped. miesięcznie 1,20 zł z odnośnikiem przez pocztę 20 gr. więcej. W wypadkach nieprzewidzianych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, złożenia pracy, przerwania komunikacji, abonent nie ma prawa żądać pozaterminowych dostarczeń gazety, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dział ogłoszeniowy redakcja nie odpowiada. Redakcja i administracja: ul. Mickiewicza 1. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204,252. — Redaktor przyjmuje od 10—12.

Sumiennem wykonywaniem obowiązków,
budujemy silną Ojczyznę!

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 lin.) 10 gr, za reklamy na str. 4-lin. w wiadomościach potocznych 30 gr na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłaszaniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodn. i to: w poniedziałek, środek i piątek. Przy sądownym śledzeniu należności rabat upada. Dla wszelkich spraw spornych właściwy jest Sąd w Wąbrzesku. Za terminowy druk, przepisane niżej ogłoszenia administracja nie odpowiada.

Nr. 149

Wąbrzeźno, Kowalewo, Golub sobota 19 grudnia 1931 roku.

Rok XI

Budżety samorządowe muszą być niższe o 30 procent.

Sanacja budżetów samorządowych w świetle nowego okólnika min. Pierackiego.

W związku z prowadzonymi obecnie pracami nad ustaleniem preliminarzy budżetowych związków komunalnych na r. 1932-33, udzielił minister spraw wewnętrznych w specjalnym okólniku, wydanym w porozumieniu z ministrem skarbu związkom komunalnym i podległym władzom nadzorczym nad samorządem szeregu wskazówek co do zasad ustalania i zatwierdzania zamierzeń budżetowych oraz gospodarowania finansowego związków komunalnych.

Przedewszystkiem, stwierdza minister Pieracki, że jako maksymalną granicę zwyczajnych wydatków i dochodów budżetowych związków komunalnych na r. 1932-33 należy przyjąć 70 proc. sum preliniowanych na r. 1930-31. Powyższa granica ustalona została na podstawie obliczenia opartego na współczynniku zmniejszenia się dochodów państwowych.

Obniżenie wydatków związków komunalnych do powyższych granic byłoby wystarczające, gdyby związki komunalne nie miały zobowiązań krótkoterminowych, wymagających szybkiej regulacji, jak weksli, nieopłacalnych asygnat, rachunków dostawców i pożyczek krótkoterminowych, a niezależnie od tego zwrotu sum obcych, nielegalnie zużytych na potrzeby związku komunalnego. Dlatego też, zapowiadając w najbliższej przyszłości zmianę obowiązujących przepisów budżetowych i rachunkowych w kierunku wyeliminowania zaległości czynnych z budżetu i aktywów majątkowych, minister uważa za konieczne zarezerwowanie w preliminarzach budżetowych na r. 1932-33 odpowiednich kredytów na częściowe pokrycie niedoborów budżetowych. — Ponieważ jednak sprawa regulacji zobowiązań krótkoterminowych związków komunalnych jest nader pilną, zatem związki komunalne winny opracować i łącznie z preliminarzem budżetowym przedstawić władzom nadzorczym całkowity wykaz zobowiązań i nieuregulowanych należności wraz z planem ich spłaty. W planie tym należy ustalić, jaka część zobowiązań będzie mogła być prolongowana na lata następne, względnie skontrowana na pożyczki długoterminowe, pozostała zaś część winna być uregulowana w roku budżetowym 1932-33. Do pilnych spłat należy między innymi zaliczyć:

a) spłatę zaległych kosztów leczenia,
b) spłatę należności, powstałych z jakichkolwiek bądź tytułów — (czynsze dzierżawne, wykonane roboty w warsztatach kolejowych i t. p. (wobec kolei, nieterminowe regulowanie których było przyczyną zaprzestania udzielania związkom komunalnym kredytów przewozowych, co w szczególności spowo-

Min. Janta-Połczyński u króla Karola rumuńskiego

Z POBYTU P. MIN. ROLNICTWA W BUKARESZCIE.

Bukareszt, 17. 12. (Pat.) W drodze powrotnej z Sofji p. minister Janta-Połczyński w towarzystwie ministra rumuńskiego Sisesti, p. Romana i p. Rosego, zatrzymał się w Bukareszcie.

P. minister odbył dłuższą konferencję z premierem rumuńskim Jorgą, poczem zwiędził gmach rumuńskiego ministerstwa rolnictwa.

W dniu wczorajszym p. min. Janta-Połczyński był przyjęty na audjencji przez króla Karola, który zatrzymał go na śniadaniu.

Wieczorem w Ministerstwie Rolnic-

twą odbył się bankiet, na którym obecni byli minister spraw zagr. Gica, minister przem. i handlu Vasilescu, poseł Rzplitej Polskiej Szembek i in. Min. Gica i p. min. Janta-Połczyński wygłosili toasty, nacechowane wielką serdecznością. W rozmowach i toastach stwierdzono zupełną zgodność poglądów przedstawicieli Polski i Rumunii w sprawach rolniczych.

Warszawa. (Pat.) Minister Janta-Połczyński powrócił z konferencji rolniczej z Sofji w czwartek, 17. bm. o godz. 8,20.

dowało poważne niedogodności w gospodarce drogowej powiatowych związków komunalnych.

Dalej jako zasadnicze warunki uzdrowienia gospodarki komunalnej uważa minister nienaruszalność sum obcych, a w związku z tem ścisłe przestrzeganie terminowej regulacji kwot pobranych na rzecz skarbu państwa i osób prawa publicznego, zaprzestanie przyjmowania poręki względnie żyrowania weksli oraz dokonywania poza przedsiębiorstwami komunalnymi zakupów na kredyt i wystawiania weksli. W piśmie okólnym z dnia 10 października 1929 r. już zwracano uwagę na niedopuszczalność przetrzymywania sum należnych skarbowi państwa uprzedzając, że przeciw opieszałym związkom komunalnym może być zastosowane wstrzymanie wypłaty odpowiedniej części udziału w podatkach państwowych lub należnych dodatków do podatków państwowych. Również zwracano uwagę w dwóch pismach okólnych na nieterminową wpłatę i tworzenie się zaległości z tytułu pobranej składki ubezpieczeniowej. Ponieważ związki komunalne w dalszym ciągu nie wpłacają terminowo pobranych kwot do kas skarbowych i Powszechnego Zakładu Wzajemnych Ubezpieczeń i dopuszczają do tworzenia się znacznych zaległości, zachodzi konieczność ponowienia przez władze nadzorcze zarządzeń w kierunku bezwarunkowego przestrzegania terminów, o ile chodzi o należności bieżące i wywarcie nacisku na jak najszybsze wyrównanie zaległości z okresów ubiegłych. Również władze nadzorcze winny roztoczyć kontrolę nad wystawianiem i żyrowaniem przez związki komunalne weksli, przyjmowaniem poręki oraz dokonywaniem zakupów na kredyt i oddziaływać na związki komunalne w kierunku ograniczenia do minimum dokonywania tego rodzaju operacji finansowych. Zwracam wreszcie uwagę na niedopuszczalność zatrzymywania w kasach związków komunalnych fundu-

szy emerytalnych pracowników komunalnych.

Dalsza kompresja wydatków związków komunalnych winna być przeprowadzona przedewszystkiem w drodze zastosowania w pełnej mierze wskazań oszczędnościowych, zawartych w kilku zarządzeniach ministerstwa spraw wewnętrznych. W szczególności zwraca min. Pieracki uwagę na zaniechanie, względnie na bardzo znaczne ograniczenie działalności inwestycyjnej związków komunalnych. Jeżeli chodzi o inwestycje nowe, względnie będące uzupełnieniem inwestycji dokonanych, to z reguły winny być one zaniechane, wyjątkiem stanowiąby jednak inwestycje podejmowane w związku z zatrudnianiem znaczniejszej liczby bezrobotnych, jednak i to tylko wówczas, gdy związki komunalne będą miały niewątpliwie za pewnione całkowite pokrycie bądź w drodze osiągnięcia płynnej nadwyżki wpływów, bądź definitywnego przydzielenia odpowiednich kredytów przez instytucje państwowe w formie pożyczek lub subwencji. W każdym razie przed rozpoczęciem jakiegokolwiek inwestycji winna być uzyskana zgoda władzy nadzorczej, zatwierdzającej budżet danego związku komunalnego. Wykańczanie inwestycji rozpoczętych lub będących dalszem przedłużeniem dokonanych inwestycji (drogi, sieć wodociągowa, kanalizacyjna it. p.) może następować jedynie w razie uzyskania odpowiedniego pokrycia, a to w formie specjalnych opłat, nadwyżki wpływów nad wydatkami, zapewnienia pożyczki i wreszcie wpływów z podatku inwestycyjnego. Z pośród wydatków zwyczajnych z reguły nie należy preliniować wydatków na nowe zakupy i remont. Rzecz prosta, nie dotyczyłoby to tych wypadków, gdy remont będzie konieczny ze względu na bezpieczeństwo lub ze względu na uchronienie się od strat niepowetowanych. Wydatki związków komunalnych na świadczenia socjalne (składki na Kasę Chorych, Z. U. P. U. i t. p.) winny

być preliniowane jedynie w tych rozmiarach, w jakich pracodawca ustawowo jest obowiązany do ponoszenia tego rodzaju wydatków. W szczególności jeżeli chodzi o składkę do Kasy Chorych, to aczkolwiek okólnik z dnia 4-go czerwca 1930 r. dopuszcza w zasadzie zwalnianie pracowników od opłacania części przypadających na nich składek, to jednak z uwagi na sytuację finansową związków komunalnych, związki te z tego uprawnienia korzystać nie powinny. Statuty o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników winny być znowelizowane w kierunku dostosowania opłat emerytalnych pracowników komunalnych do wysokości przyjętej w administracji państwowej (5 proc. od poborów służbowych). O ile świadczenia zapewnione przez poszczególne związki komunalne swym pracownikom w miejscowych statutach służbowych przewyższają świadczenia obowiązkowe przewidziane we właściwych ustawach, winny takie związki komunalne przeprowadzić drogą odpowiednich uchwał swych organów zmianę statutów służbowych. Z pracownikami zaś, których obowiązek służbowy jest oparty na indywidualnych umowach, winny być zawarte nowe umowy uzgodnione ze zmienionymi statutami służbowymi.

Należy dążyć do zwiększenia rentowności przedsiębiorstw komunalnych, w szczególności w drodze zmniejszenia kosztów zarządu przedsiębiorstwa (liczby i pensji personelu) oraz dostosowania płac robotników zatrudnionych w przedsiębiorstwie do płac robotników zatrudnionych w działach administracji ogólnej. Przedsiębiorstwa komunalne, deficytowe, nie mające charakteru użyteczności publicznej powinny być bądź zupełnie zlikwidowane, bądź przynajmniej eksploatacja ich powinna być przerwana do czasu poprawy koniunktury gospodarczej przy jednoczesnej odprawie całego personelu.

W wypadkach, gdyby wymienione w poprzednich punktach środki kompresji wydatków nie mogły doprowadzić do zrównoważenia budżetu, związki komunalne winny zastosować dalsze zmniejszenie wydatków personalnych. Dla osiągnięcia tego celu istniałyby dwie drogi; zmniejszenie ilości zatrudnionych przez związki komunalne pracowników względnie obniżenia ich poborów. Ze względu na stan rynku pracy uważam jednak za bardziej wskazane szukanie równowagi budżetowej w wypadkach konieczności w drodze zmniejszenia bądź cofnięcia uchwałą organu stanowiącego 15 proc. wzgl. 25 proc. dodatku komunalnego. W związku z tem uchyla minister okólnik z dnia 27 kwietnia 1931 r. w sprawie wypłacania pracownikom komunalnym dodatku komunalnego.

Powyższe wskazówki i wyjaśnienia przesłał minister Pieracki wszystkim wojewodom celem podania ich do wiadomości organom współdziałającym z władzami nadzoru nad samorządem i podległym władzom nadzorczym oraz zarządom związków komunalnych dopilnowania ich wykonania.

JAN HOFFMANN, WĄBRZEŻNO - RYNEK

to najkorzystniejsze źródło zakupu

Pani łaskawa nie wierzy? Więc proszę:

Sledzie szt. 0,08
 Syrop f. 0,50
 Ser tyłż. 1/4 f. 0,45
 pełnotłusty
 Olej jadalny l. 1,20
 Margaryna f. 1,30
 Cebula f. 0,10
 Śliwki f. 0,90
 Cytryny duże 0,15

Specjalność

Kawa z własnej palarni

1/4 f. 0,50 0,55 0,65 0,80 1,— zł.

Kakao hol. 1/4 f. 0,75

Herbata Ceylon 1/4 2.00

Na Gwiazdkę

Orzechy zagr. f. 1,60
 Sultanki 0,90
 Koryntki 1/4 f. 0,35
 Wielki wybór czekolady
 tabl. 0,45 0,75
 Cukierki 1/4 f. od 0,30
 Bomboniery
 Wina owocowe but. 3/8 l. 1,40 3/4 2,50

Kto jeszcze nie wie, a oszczędzać zamierza

niech się przekona, że najwięcej oszczędzi kupując od HOFFMANN.

Podarki gwiazdkowe

stosownie dla każdego jak:

Piękne kasetki, Maniery, Perfumy,
 Wody kolońskie, Mydła toaletowe
 w ozdobnych kartonach, Rozpylacze,
 Komplet do golenia i t. d.

Wielki wybór w ozdobach choinkowych.

Ceny znacznie niższe!

Ceny znacznie niższe!

Drogerja po Lwem L. Donat nast.

właśc. **Jan Pruchniewski**
 Wąbrzeźno Pom.

Telefon 13

Rynek 2

Telefon 13

POLECAM PRAKTYCZNE PODARKI

w wielkim wyborze po
 bardzo niskich cenach:

zegarki, zegary

począwszy już od 6,— zł.

Obrączki ślubne

złote począwszy od 10,— zł.

Bijuterję ostatniej nowości: złotą,
 srebrną i d-ble., nakrycia stołowe:
 srebrne, alpakowe i niklowe, kry-
 stały i t. d.

ARTYKUŁY OPTYCZNE

Reperacje wykonuje się fachowo pod
 gwarancją.

Proszę o łaskawe zwiedzenie magazynu bez
 obowiązku kupna

Fr. Biały — Wąbrzeźno

ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 4
 Zakład zegarmistrzowski - złotniczy

Na święta Bożego Narodzenia

Polecam:

wyborową kawę paloną i sur. her-
 batę, orzechy, pierniki, cukry, kon-
 serwy rybne i jarzyny.

Specjalność:

Wina gronowe i krajowe, wódki, li-
 kiery koniaki, rummy, araki i t. d.
 najsłynniejszych firm krajowych

ST. KLIMEK

HOTEL „DWÓR WĄBRZESKI”

WAŻNE DLA OBUWNIKÓW!

Prowadząc sprzedaż obcasów gumowych „WESTA”
 powiększycie obroty na obuwiu.

Do każdej pary obcasów gumowych „WESTA”

dodajemy bon premijowy.

Okazielem 12-tu bonów z obcasów męskich lub 24-ech
 bonów z obcasów damskich OTRZYMA ZA DARMO

KOSZTOWNĄ PREMJE

Obcasy gumowe „WESTA” nadają się do wszystkich mo-
 deli obuwia, zarówno krajowych jak i zagranicznych. Są wy-
 jatkowo trwałe, a przytem tanie.

Do nabycia w firmie

FR. ROGOWSKI — WĄBRZEŻNO
 ULICA CHELIŃSKA 1.

Na wszystkie towary

kolonialne delikatesowe
 ceny wyjątkowo niższe

oraz specjalnie niższe ceny na wszystkie
wódki gatunkowe i wina
 dla chorych.

Specjalnie tanio zestawione

podarki gwiazdkowe

Kupisz najtaniej w

SKŁADZIE DELIKATESÓW
FR. SZYMAŃSKIEGO

65.000.000

PAR
 NOŻONICH
 W EUROPIE
 JEST GWARANCJA
 ICH DOBROCI

REZINOTRUST

PRZETARG PRZYMUSOWY.

We wtorek, dnia 22. 12. 31. o godz. 15.00
 sprzedawac będę w drodze egzekucji w Węgo-
 rzynie u St. Fialkowskiego najwięcej dajęc-
 mu za gotówkę:

biurko, umywalkę, obraz, 3 fotele i stolik.

Rogowski, kom. sąd. w Kowalewie.

Pokój
 dla solidnego pana zaraz
 do wynajęcia

ul. Marszałka Piłsudskiego 14
 1 piętro prawo.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

W poniedziałek, dnia 21. 12. 31. o godz. 15.00
 sprzedawac będę w drodze egzekucji w Gaje-
 wie u Alojzego Giersza najwięcej dajęcemu za
 gotówkę:

16 ctr. pszenicy i rower męski.

Rogowski, kom. sąd. w Kowalewie.

Drogerja Centralna - Kazimierz Stienss

Telefon nr. 166 — Rynek.

Stosowne i tanie podarki gwiazdkowe

Kasetki z mydeł, perfum i kolońskiej

Aparaty i komplety do golenia

Maniery — Rozpylacze — Puderniczki

Mydła toaletowe — Wody kolońskie — Perfumy — Kremy — Pudry

Świece choinkowe — Lichtarzyki — Zimne ognie — Lameta

Proszę o łaskawe zwiedzenie składu i przekonać się o niskich cenach.